

2023-04-25
2022 BUN0180

Framtiden för skola och förskola i Rydöbruk

Utredning om Rydöbruks skola och förskolas framtid inom Hylte kommun

Barn- och ungdomskontoret

Kommunledningskontoret

Innehåll

SAMMANFATTNING	3
1. UPPDRAG	5
1.1 BAKGRUND	5
1.2 SYFTE	5
2. REDOVISNING AV UPPDRAGET	6
2.1 DISPOSITION	6
2.2 METOD	6
3. NUVARANDE SKOLA OCH FÖRSKOLA I RYDÖBRUK	7
4. FÖRUTSÄTTNINGAR	8
4.1 ELEVPROGNOS OCH KAPACITET RYDÖBRUKS SKOLA	8
4.2 ELEVPROGNOS OCH KAPACITET FÖR SKOLOR HYLTE KOMMUN	9
4.3 BARNPROGNOS OCH KAPACITET RYDÖBRUKS FÖRSKOLA	10
4.4 BARNPROGNOS OCH KAPACITET FÖR FÖRSKOLOR HYLTE KOMMUN	11
4.5 DEMOGRAFISKT UNDERLAG	11
5. UTBILDNINGSMÄSSIGA KONSEKVENSER VID AVVECKLING RESPEKTIVE UTVECKLING	15
5.1 RYDÖBRUKS SKOLA	15
5.2 RYDÖBRUKS FÖRSKOLA	17
5.3 SKOLOR OCH FÖRSKOLOR I HYLTE KOMMUN	18
6. KONSEKVENSER FÖR BYGDENS TILLVÄXT OCH UTVECKLING VID AVVECKLING RESPEKTIVE UTVECKLING	20
6.1 MIGRATIONS MÖNSTER TILL OCH FRÅN BYGDEN	20
6.2 SKOLANS BETYDELSE FÖR BYGDEN	21
7. EKONOMISKA KONSEKVENSER VID AVVECKLING RESPEKTIVE UTVECKLING	23
7.1 LOKALER OCH RESURSER	23
7.2 BARN- OCH ELEVPENG	24

Framtiden för skola och förskola i Rydöbruk

8. YTTERLIGGARE ASPEKTER VID AVVECKLING RESPEKTIVE UTVECKLING....	26
8.1 SKOLSKJUTS	26
8.1 ANVÄNDANDE AV IDROTTSHALL	26
9. BARNKONSEKVENSANALYS	27
10. FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER.....	28
11. BILAGOR.....	30
11.1 KOSTNADSBERÄKNING RYDÖBRUK OM- OCH TILLBYGGNAD.....	32
11.2 KOSTNADSBERÄKNING RYDÖBRUK NYPRODUKTION.....	35
11.3 LOKALKOSTNADER RYDÖBRUK FÖRSKOLA OCH SKOLA.....	37
11.4 BOKNING IDROTTSHALL RYDÖBRUK	40
11.5 BUDGET, UTFALL, KAPACITET, KOSTNAD OCH PROGNOSES.....	43

SAMMANFATTNING

Barn- och ungdomsnämnden beslutade den 13 december 2022 att ge barn- och ungdomskontoret tillsammans med kommunledningskontoret i uppdrag att genomföra utredning avseende Rydöbruks skola och förskola. Enligt nämndens utredningsdirektiv ska utredningen inledningsvis innehålla en beskrivning av nuvarande skola och förskola. Därefter ska bedömning ske utifrån två perspektiv att skola och förskola avvecklas alternativt utvecklas. Följande punkter ska utredas: Utbildningsmässiga konsekvenser; konsekvenser för bygdens tillväxt och utveckling samt ekonomiska konsekvenser. Utredningen ska även innehålla en barnkonsekvensanalys.

Utredningen har nu genomförts och sammanfattningsvis kan följande konstateras.

Rydöbruks skola och förskola har ett vikande barn- och elevunderlag vilket bedöms fortsätta även under kommande år. Idag, läsår 22/23, går det 68 elever på skolan och 26 barn på förskolan. Läsår 28/29 beräknas elevunderlaget att vara 47 elever och förskolan beräknas redan till hösten ha endast 21 barn inskrivna. Dessutom visar hela Hylte kommun liksom Rydöbruk på ett minskat befolkningsunderlag.

Det är kostsamt att bedriva flera små förskole- och skolenheter och svårt att uppnå en kvalitativ och likvärdig utbildning. Vid en jämförelse med den genomsnittliga kostnad per elev i Hyltes kommun är elevkostnaden väsentligt högre per elev i Rydöbruk. Detsamma gäller avseende kostnaden per förskolebarn i Rydöbruk.

Idag gäller samma barn- och elevpeng för samtliga elever i Hylte kommun. Vill man ha kvar Rydöbruks skola och förskola måste därför medel skjutas till och annan resursfördelningsmodell tillämpas. Om inte mer medel tillskjuts Rydöbruk så kommer förskolan och skolans budget att gå med stora underskott. Annars behöver medel tas från övriga förskolor och skolors budget. Då riskerar man att sätta de andra av kommunens skolor och förskolors möjligheter till kvalitativ och likvärdig utbildning i fara.

Lokalerna i vilken verksamheten i Rydöbruk bedrivs är så pass undermåliga att en nybyggnation föreslås framför en renovering. Till detta ska tilläggas att forskning visar att det inte finns några direkta fördelar med varken mindre skol- och klassenheter eller åldersintegrerad undervisning. Därtill så ligger Torups skola och förskola bara cirka 5 kilometer bort och det finns utrymme för fler barn och elever där.

Vad det avser påverkan på flyttströmmarna till och från en plats vid nedläggning av en skola så finns det forskning som visar att det kan ha viss påverkan medan annan forskning menar att

Framtiden för skola och förskola i Rydöbruk

det inte ger någon påverkan. Däremot finns det forskning som visar att skolan kan fylla en viktig funktion utöver att vara en plats för undervisning t.ex. vad det gäller social sammanhållning, mötesplats och lokal identitet. Vad det avser Rydöbruk finns redan idag andra mötesplatser än skolan. Men någon annan idrottshall än den som är belägen i skolan finns inte.

Sammanfattningsvis med hänsyn till de utmaningar Rydöbruks skola och förskola står inför med vikande barn- och elevantal, undermåliga lokaler och Hylte kommuns ekonomiska förutsättningar föreslås följande.

- Att Rydöbruk förskola och skola avvecklas.
- Att kommunledningskontoret får i uppdrag att utreda framtida användningsområde för nuvarande Rydöbruk förskola och skola.

1. UPPDRAG

1.1 BAKGRUND

Rydöbruks skola har en kapacitet för 80 elever. Lokalerna är inte fullt ut anpassade för den verksamhet som bedrivs och fastigheten har undermåligt underhåll. Lokaler såsom toaletterna, lärarrum, elevhälsans rum och skolans entré bedöms vara bristfälliga.

Hylte kommun har de senaste åren genomfört och genomför renoveringar och nybyggnation av flera skolor i kommunen. Avseende Rydöbruks skola och förskola har emellertid inga större åtgärder vidtagits.

Utifrån detta beslutade barn- och ungdomsnämnden den 13 december 2022 att ge barn- och ungdomskontoret tillsammans med kommunledningskontoret i uppdrag att genomföra utredning avseende Rydöbruks skola och förskola. Enligt nämndens utredningsdirektiv ska utredningen inledningsvis innehålla en beskrivning av nuvarande skola och förskola. Därefter ska bedömning ske utifrån två perspektiv att skola och förskola avvecklas alternativt utvecklas. Följande punkter ska utredas: Utbildningsmässiga konsekvenser, konsekvenser för bygdens tillväxt och utveckling samt ekonomiska konsekvenser. Utredningen ska även innehålla en barnkonsekvensanalys.

1.2 SYFTE

Utredningens syfte är att ge underlag i frågan om Rydöbruks förskola och skolas framtid utifrån utbildnings- och samhällsekonomiska konsekvenser.

2. REDOVISNING AV UPPDRAGET

2.1 DISPOSITION

Nedan presenteras resultatet av den utredning som genomförts av barn- och ungdomskontoret och kommunledningskontoret rörande Rydöbruks skola och förskolas framtid. Inledningsvis så presenteras den metod och underlag som använts vid genomförandet av uppdraget. Därefter beskrivs nuvarande skola och förskola. Sedan redogörs för förutsättningar och prognoser. Därefter delredovisas varje uppdragspunkt. Utbildningsmässiga konsekvenser, konsekvenser för bygdens tillväxt och utveckling samt ekonomiska konsekvenser. Vidare framkommer ytterligare punkter som utredningen funnit viktiga att belysa såsom skolskjuts och idrottshall. Avslutningsvis finns en barnkonsekvensanalys och rekommendationer.

2.2 METOD

Utredningen bygger på underlag från barn- och ungdomskontoret rörande Rydöbruk förskola och skola. Vidare har en litteraturstudie rörande skolstorlekens betydelse för utbildningsresultat och skolans betydelse för en bygds utveckling och tillväxt genomförts.

Kommunledningskontoret har gjort en prognos för lokalkostnader för Rydöbruk förskola och skola för år 2023, samt en ekonomisk konsekvensanalys. En om- och tillbyggnadskalkyl respektive nyproduktionskalkyl för Rydöbruk förskola och skola har tagits fram.

Om inget annat anges så har statistiken som presenteras i underlaget hämtats från SCB och Skolverket. Gällande det demografiska underlaget så bygger det på SCB:s befolkningsframskrivningar. SCB:s befolkningsframskrivningar presenteras bara för kommunen som helhet så för att få fram en prognos för Rydöbruks befolkningsutveckling så har en del antaganden gjorts. För det första så antas det att andelen som bor i Rydöbruk 2022, 2025 respektive 2030 är detsamma som för år 2021 (3,68%). För det andra så antas det att andelen barn som bor i Rydöbruk¹ i åldern 0-4 år, 5-9 år, 10-14 år och 15-19 för år 2022, 2025 respektive 2030 är samma som för år 2021². Det demografiska underlaget ska alltså läsas med viss försiktighet och med utgångspunkt i att det är en prognos som bygger på vissa antaganden.

¹ Andelen av det totala antalet barn i respektive åldersgrupp i hela kommunen.

² Andelen 2021: 0-4 år 3,10%; 5-9 år 4,28%; 10-14 år 3,66%; 15-19 år 4,21%

3. NUVARANDE SKOLA OCH FÖRSKOLA I RYDÖBRUK

Rydöbruks skola och förskola är placerade centralt i Rydöbruk.

Rydöbruks skola är en F-6 skola med elever från förskoleklass till årskurs sex. Klasserna är organiserade i årskurserna F-2, 3–4 och 5–6. Läsår 22/23 går det sammanlagt 68 elever på skolan. Skolan har kapacitet att ta emot 80 elever.

På förskolan i Rydöbruk, Rödluvans förskola, är barnen uppdelade på två avdelningar; 1–3 år och 3–5 år. Det är 26 barn inskrivna på förskolan. Rödluvans förskola har kapacitet för 37 barn.

Själva skolbyggnaderna består av två huskroppar varav den ena innehåller klassrum och personalutrymmen. Den byggnaden är i ett plan utan källare och är på 475 m². Den andra byggnaden innehåller förskolan, matsal/mottagningskök, gymnastiksal och omklädning, är på 745 m² och i ett plan med källare (matsal halvplan upp och omklädningsrum i källare). Enligt uppgifter är skolan byggd 1957 respektive 1961.

Då skicket är dåligt på byggnaderna är det idag inhyrda modulbyggnader för förskoleverksamhet.

I det systematiska kvalitetsarbetet har Rydöbruks skola lyft fram studiero och trygghet som utvecklingsområden i sitt systematiska kvalitetsarbete. För att öka studieron och tryggheten föreslås bl.a. relationsskapande arbete, bättre förebyggande och främjande elevhälsoarbete, bättre anpassad undervisning, utveckling av ledarskapet i klassrummet, utveckling av lärmiljöer, ökade resurser till det specialpedagogiska behovet, gemensamt och aktivt värdegrundsarbete och organiserade rastaktiviteter.

Skolans storlek gör det möjligt för personalen att arbeta med hela skolan. Med alla elever, från de yngre på förskolan till de äldre på skolan. Förskolan och skolans storlek gör det möjligt att ha en nära kontakt mellan personal, barn, elever och vårdnadshavare.

Skolans storlek innebär att det är svårt att täcka behörighet i sjutton ämnen enligt läroplanen LGR 22. En framtida utmaning är också att rekrytera personal som vill undervisa i åldersintegrerad undervisning.

Framtiden för skola och förskola i Rydöbruk

Barn och elever får ett begränsat socialt kontaktnät med få barn och elever i samma ålder. För personalen blir utbudet och utbytet av kollegialt lärande begränsat. Det saknas även idag egna arbetsplatser för personalen.

4. FÖRUTSÄTTNINGAR

4.1 ELEVPROGNOS OCH KAPACITET RYDÖBRUKS SKOLA

Den senaste elevprognosen (2023-03-31) gällande antal elever som går på skolan ser ut enligt nedan. Baserat på den så ökar antalet elever marginellt fram till läsåret 2024/2025, för att från läsåret 2025/2026 stadigt minska och landa på ett elevantal om 47 elever läsåret 2028/2029.

Rydöbruk skola står alltså inför ett kraftigt vikande elevunderlag de kommande åren.

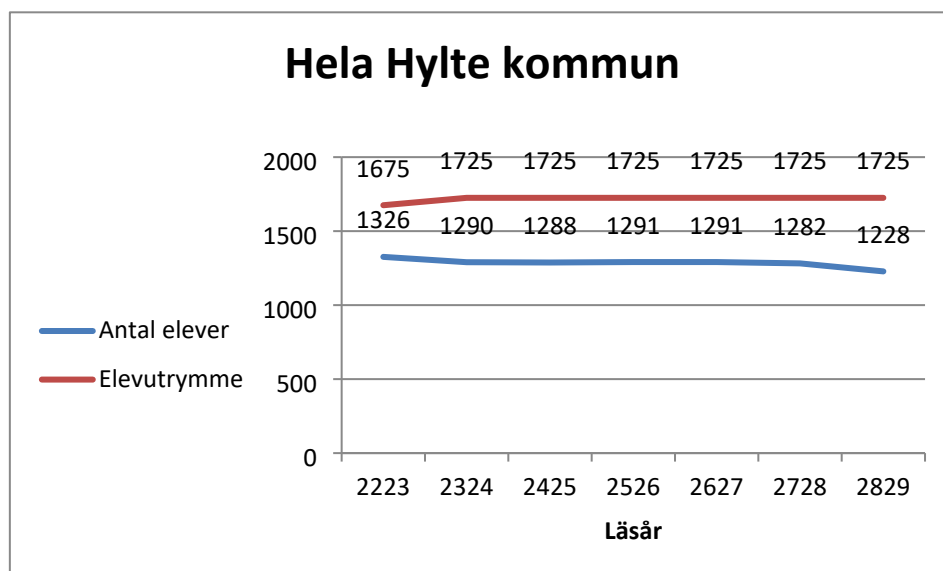
2023-03-31	Åk	Lå 22/23	Lå 23/24	Lå 24/25	Lå 25/26	Lå 26/27	Lå 27/28	Lå 28/29
Rydöbruk	0	13	7	7	3	7	6	4
	1	6	13	7	7	3	7	6
	2	12	6	13	7	7	3	7
	3	13	12	6	13	7	7	3
	4	14	13	12	6	13	7	7
	5	4	14	13	12	6	13	7
	6	6	4	14	13	12	6	13
Summa	åk 0-6	68	69	72	61	55	49	47

Tabell 1 Elevprognosen för Rydöbruk skola Läsåret 22/23 till och med 28/29

Rydöbruks skola har en kapacitet för cirka 80 elever. Lokalerna är inte fullt ut anpassade för den verksamhet som bedrivs och fastigheten har undermåligt underhåll. Lokaler såsom toaletterna, lärarrum, elevhälsans rum och skolans entré bedöms vara bristfälliga.

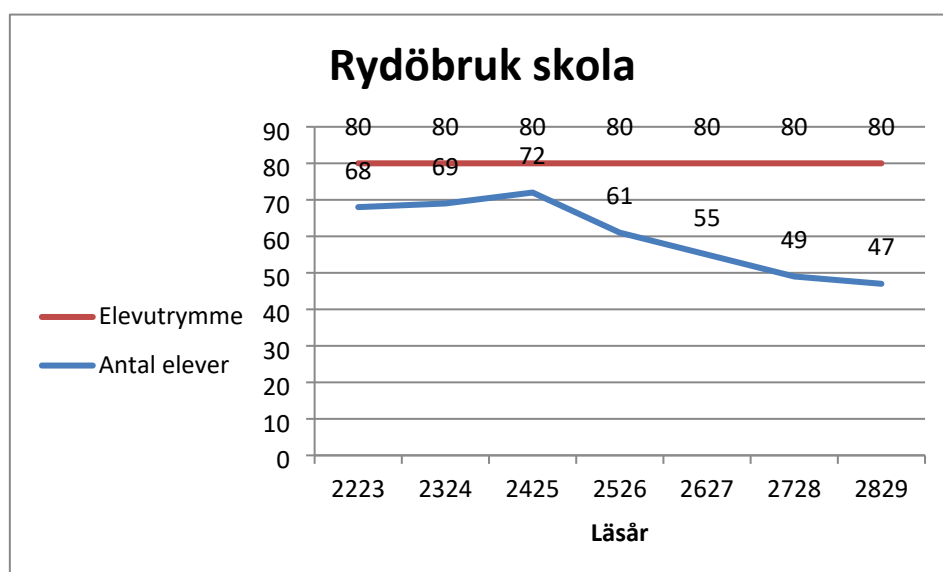
4.2 ELEVPROGNOS OCH KAPACITET FÖR SKOLOR HYLTE KOMMUN

Hylte kommun har inom grundskolan en kapacitet för 1725 elever från och med höstterminen 2023. För läsåret 2022/2023 så är antalet elever 1326. Det finns både på kort och lång sikt kapacitet att ta emot fler elever inom samtliga enheter i kommunen (se figur 1). Det finns ingen enhet i kommunen där antalet elever överstiger kapaciteten.

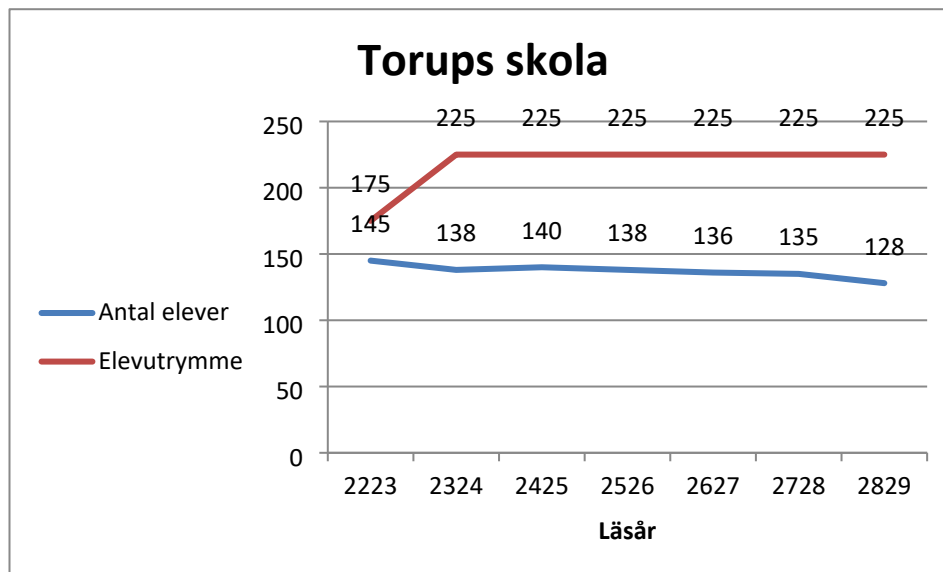

Figur 1 Kapacitet och elevprognos Hylte kommun

I Rydöbruk har man kapacitet att ta emot 80 elever (se figur 2) jämfört med Torups skola som från och med hösten 2023 har en kapacitet att ta emot 225 elever (se figur 3). Torup har alltså kapacitet att ta emot samtliga elever från Rydöbruk utan att det behövs göras några förändringar av befintliga lokaler. Som figur 1 illustrerar så finns det även kapacitet inom kommunens övriga enheter att ta emot fler elever.

Figur 2 Kapacitet och elevprognos Rydöbruk skola

Figur 3 Kapacitet och elevprognos Torups skola

4.3 BARNPROGNOS OCH KAPACITET RYDÖBRUKS FÖRSKOLA

Den senaste barnprognosen (2023-03-31) gällande antal barn som går på förskolan visar att det är 26 barn som är inskrivna på Rödluvans förskola. 6 av dessa barn kommer att skrivas ut i juni då de är födda 2017 och därmed kommer att ingå i grundskola och fritidshem framöver. Det innebär att antalet barn som kommer att gå på Rödluvans förskola till hösten är 21 barn.

Rödluvans förskola har i grunden kapacitet för 37 barn. Aktuell barnprognos och aktuell beläggning visar att det finns ett stort underskott på barn till lokalerna verksamheten har att tillgå.

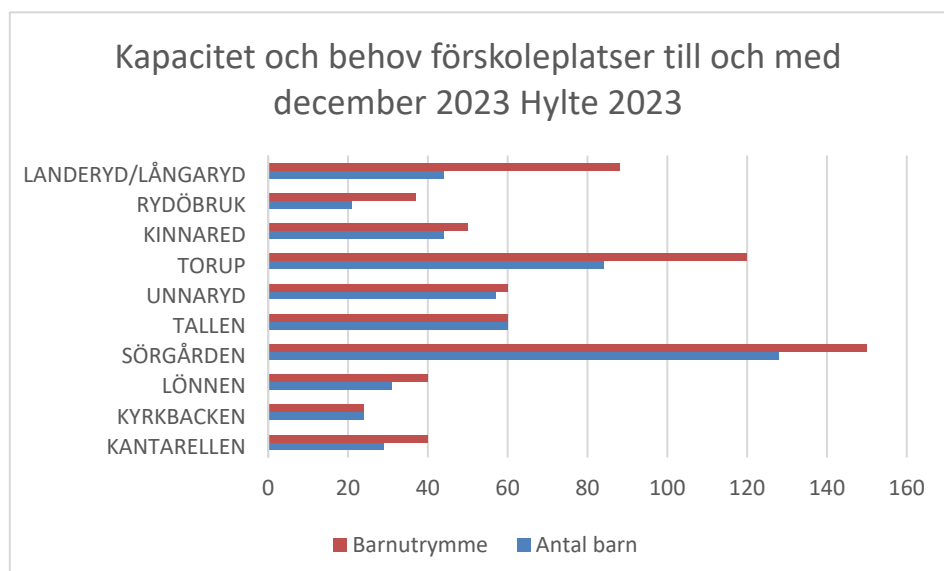
I de ordinarie lokalerna fanns kapacitet för att antalsmässigt ta emot 30 barn. Delar av de ordinarie lokalerna är numera avstängda och får inte användas med risk för ohälsa då de är fuktskadade sedan många år. Kapaciteten uppskattas därför till 20 barn i dagsläget i de ordinarie lokalerna. Detta gör det svårt att åldersmässigt dela upp barnen i olika grupper då det saknas mindre rum för de olika grupperna att vara i. Förskolans lokaler behöver vara anpassade utifrån ålder och behov för att kunna stimulera och utmana barnen till lek och lärande vilket är svårt på Rödluvan när rummen inte räcker till. Ingen renovering av ordinarie lokaler på förskolan har vidtagits sedan förskolan byggdes.

4.4 BARNPROGNOS OCH KAPACITET FÖR FÖRSKOLOR HYLTE KOMMUN

Hylte kommun har kapacitet för 674 barn inom förskolan och det prognostiserade behovet av platser till och med december 2023 är att 522 barn har behov av förskoleplats. Som figur 4 visar så finns det ingen förskola där antalet barn överstiger förskolans kapacitet.

Skulle Rydöbruks förskola avvecklas så innebär det att kapaciteten sjunker till 637 platser. Vilket alltså fortfarande rymmer det förväntade behovet av platser till slutet av året.

Förskolan i Torup har liksom skolan i Torup kapacitet att ta emot samtliga barn från förskolan i Rydöbruk. Kapaciteten för förskolan i Torup kommer vara 120 efter renoveringarna under hösten 2023 då de moduler som är utlånade till skolan kommer återgå till förskolan.

Figur 4 Behov och kapacitet förskoleplatser till och med december 2023 Hylte kommun

4.5 DEMOGRAFISKT UNDERLAG

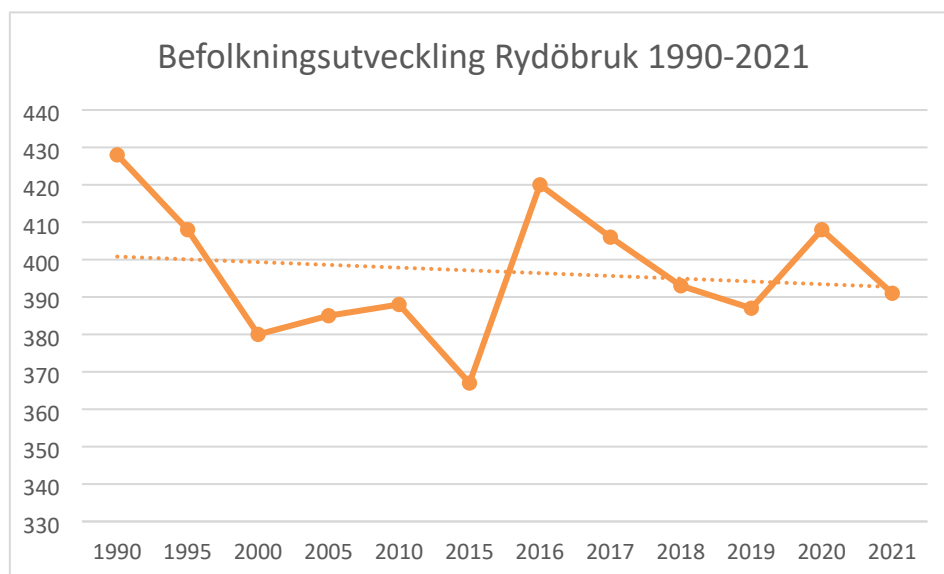
Det demografiska underlaget och den demografiska utvecklingen påverkar kommunens möjlighet att erbjuda och finansiera välfärdstjänster, så som förskola och grundskola³.

Rydöbruk har liksom kommunen som helhet en utmaning med vikande befolkningsunderlag. Från 1990 till 2015 såg orten en kraftig minskad befolkning (se figur 5 nedan) för att kraftigt öka mellan åren 2015 och 2016 (vilket kan förklaras av ett högt flyktingmottagande under

³ SOU 2020:28 En mer likvärdig skola – minskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning.

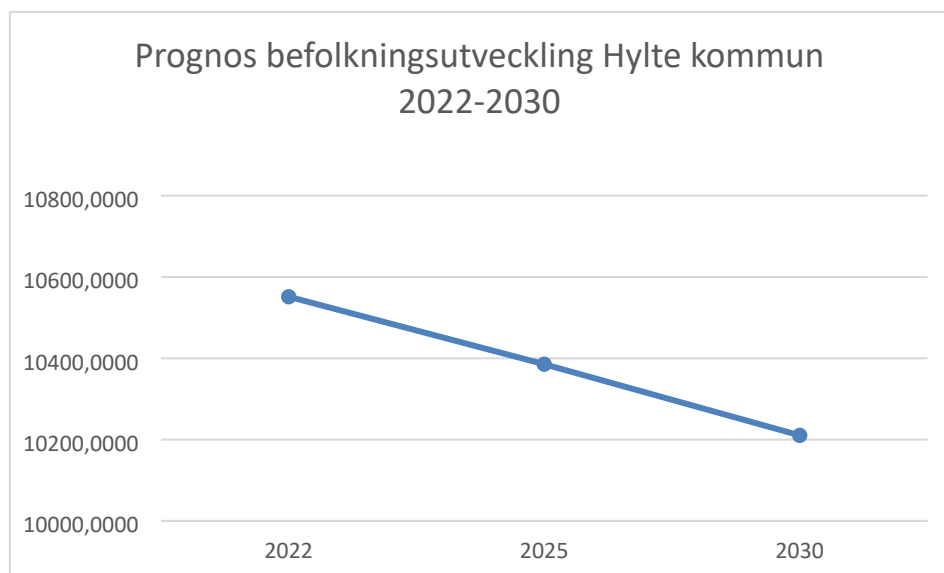
Framtiden för skola och förskola i Rydöbruk

dessa år). Även om befolkningen har fluktuerat en del så är den generella trenden för de senaste 20 åren att befolkningen avtar.

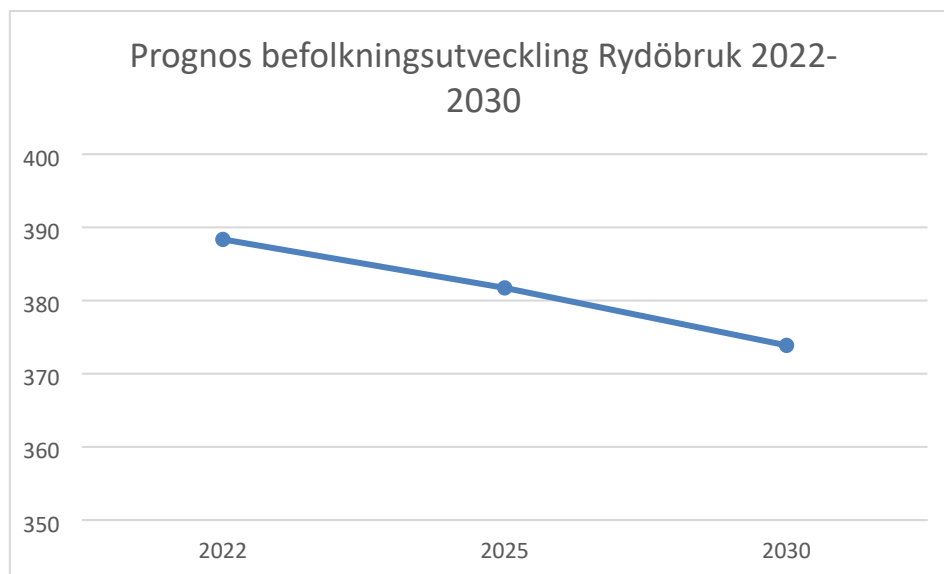
Figur 5 Statistik hämtad från SCB

Utifrån SCB:s befolkningsframskrivningar är prognosen att befolkningen i Hylte kommun kommer minska från 10 551 invånare år 2022 till 10 210 år 2030 (se figur 6 nedan). På samma sätt så kommer antalet invånare i Rydöbruk minska från 388 år 2022 till 374 år 2030 (se figur 7 nedan).

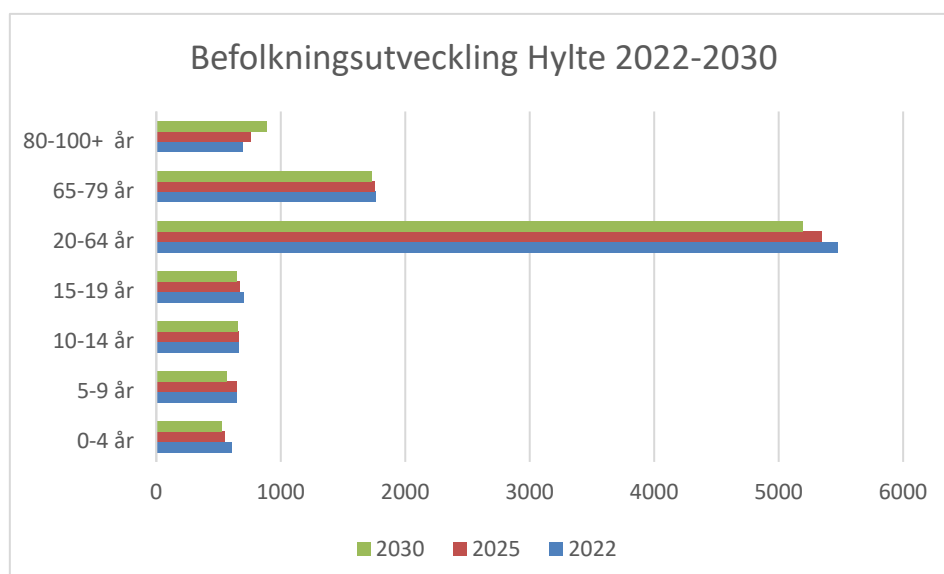
Figur 6 Prognos befolkningsutveckling Hylte kommun, baserat på SCB:s befolkningsframskrivningar

Framtiden för skola och förskola i Rydöbruk

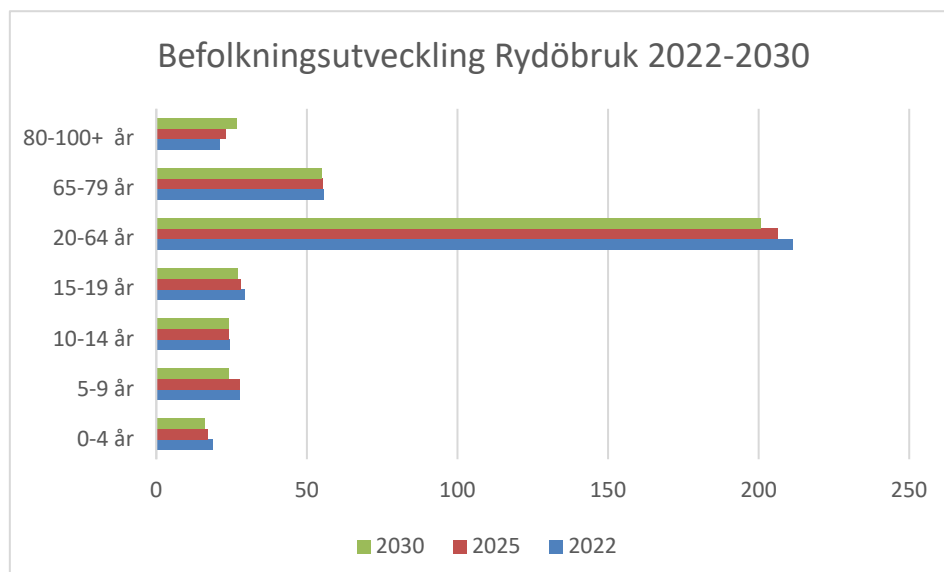
Figur 7 Prognos befolkningsutveckling Rydöbruk, baserat på SCB:s befolkningsframskrivningar

Fram till 2030 så förväntas antalet invånare från 0 till 79 år minska i Hylte kommun som helhet och i Rydöbruk. Samtidigt så förväntas antalet invånare som är 80 år eller äldre öka i kommunen och i Rydöbruk (se figur 8 och 9 nedan). Det innebär att färre yngre ska försörja allt fler äldre i kommunen. Det innebär även färre barn som är i behov av förskole- och skolplats i kommunen, framförallt i ålderskategorin 0–9 år.

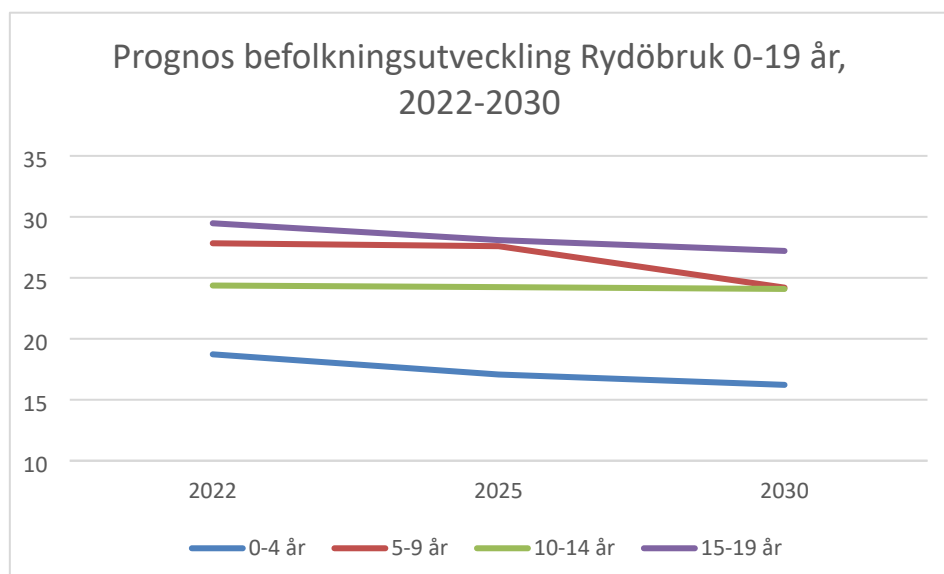
Figur 8 Prognos befolkningsutveckling Hylte kommun, baserat på SCB:s befolkningsframskrivningar

Framtiden för skola och förskola i Rydöbruk

Figur 9 Prognos befolkningsutveckling Rydöbruk, baserat på SCB:s befolkningsframskrivningar

För Rydöbruk sker en brytpunkt vid år 2025 där antalet barn i åldern 0–4 år och 5–9 år minskar. På samma sätt så minskar antalet ungdomar i åldern 15–19 år, medan antalet ungdomar i åldern 10–14 år förhåller sig relativt stabilt under åren 2022 till 2030 (se figur 10 nedan). Sammanfattningsvis så kan man konstatera att baserat på prognosen kommer barn- och elevunderlaget även under de kommande åren vara en utmaning i Rydöbruk.

Figur 10 Prognos befolkningsutveckling Rydöbruk, baserat på SCB:s befolkningsframskrivningar

5. UTBILDNINGSMÄSSIGA KONSEKVENSER VID AVVECKLING RESPEKTIVE UTVECKLING

5.1 RYDÖBRUKS SKOLA

Rydöbruk skola är en mindre skolenhet med åldersintegrerad undervisning.

Det finns ett begränsat antal studier gjorda där man analyserat sambandet mellan studieresultat och skolans storlek. Det finns inte heller någon vedertagen definition om vad som ska anses vara en liten respektive stor skola. De studier som är gjorda fokuserar främst på skolor i glesbygd.

I en studie genomförd 2018 av SKR konstaterar man att skolstorleken har begränsad betydelse för studieresultaten. Det finns endast ett samband för meritvärdet i årskurs 9. SKR konstaterar att skolstorleken inte påverkar behörighet till yrkesprogram på gymnasiet eller om man når kunskapskraven i alla ämnen, men alltså har en påverkan på meritvärdet⁴.

SKR för dock ett resonemang kring resultat som en produkt av kostnader. SKR konstaterar att det finns uppenbara stordriftsfördelar med en större skola kontra flera mindre. Där skolor i centralort, som många gånger är större, oftare är billigare än skolor utanför centralort. Detta på grund av lägre kostnader för skolskjuts och närhet till andra skolor där man lättare kan nyttja varandras resurser och därmed vara mer effektiva. SKR menar att detta inte gör att resultaten i endera skolan är bättre, men att man behöver relatera kostnader mot uppnådda resultat⁵.

Adolfsson (2014) framhåller att: ”En fråga som däremot väldigt sällan ses bli behandlad i den internationella forskningen är om en skola kan betraktas bli *för* liten. Det vill säga, det går att tänka sig att det förvisso finns flera pedagogiska fördelar med mindre skolenheter men dessa fördelar kanske bara gäller till en viss gräns, sen avtar de i samband med att skolan blir alltför liten”⁶.

Både SKR och Adolfsson konstaterar alltså att det finns ett nedre golv för en optimal skolstorlek och att det krävs en kritisk massa för att få fart på kvalitetsarbetet. Var denna nedre gräns går kan man dock inte fastställa.

⁴ SKR, *Om sambandet mellan skolstorlek och utbildningsresultat*, 2018

⁵ SKR, *Om sambandet mellan skolstorlek och utbildningsresultat*, 2018

⁶ Adolfsson, Carl-Henrik, *Skolstorlekens påverkan på elevers skolprestationer och sociala situation i Skolan - En forskningsöversikt*, 2014

Adolfsson beskriver att forskningen visar att det finns fördelar men den lilla skolan, inte minst när det gäller elevers psykosociala situation, men att en alltför liten skola kan medföra pedagogiska utmaningar⁷.

I Rydöbruk bedrivs åldersintegrerad undervisning varför det också är av vikt att titta på om, och eventuellt hur, denna undervisningsform påverkar elevernas studieresultat.

Håkansson och Sundberg (2012) konstaterar i sin forskningsöversikt att kvalitativt god undervisning är viktigast för elevernas lärande⁸. Vidare beskriver man att strukturella faktorer så som skoltyp och klasstorlek har liten påverkan på elevers skolresultat och att antalet elever per lärare inte har någon avgörande effekt på elevernas resultat. Det finns särskilda grupper så som yngre barn, barn med särskilda behov och elever med utländsk bakgrund som gynnas av mindre klasser. Men störst effekt har implementering av formativa arbetssätt. Håkansson och Sundberg fastställer att åldersblandad eller åldersintegrerad undervisning inte har några större positiva effekter på elevers skolresultat eftersom förutsättningar för samarbete i klassen blir sämre⁹.

Elly-Ann Lindström och Erica Lindahl (2008) har i sin studie undersökt hur åldersintegrerad undervisning i årskurs 4 till 6 påverkar elevernas studieresultat. Resultaten av deras studie visar att åldersintegrerad undervisning har en negativ effekt på kognitiva förmågor mätta i årkurs 6¹⁰. Lindström och Lindahl konstaterar att effekterna är relativt stora. Att gå i en åldersintegrerad klass under hela mellanstadiet försämrar resultaten på de kognitiva testerna med 5 percentilenheter. Den negativa effekten av att gå i en åldersintegrerad klass kvarstår oavsett vilken kontrollvariabel som läggs till. Lindström och Lindahl ser inte heller några skillnader mellan olika grupper av elever. Flickor respektive pojkar påverkas på ungefär samma sätt av att gå i en åldersintegrerad klass. Detsamma gäller utrikesfödda elever och lågpresterande elever¹¹.

⁷ Adolfsson, Carl-Henrik, 2014, s.26

⁸ Håkansson, Jan och Sundberg, Daniel. *Utmärkt undervisning: framgångsfaktorer i svensk och internationell belysning*. Stockholm: Natur & Kultur, 2012

⁹ Håkansson, Jan och Sundberg, Daniel. *Utmärkt undervisning: framgångsfaktorer i svensk och internationell belysning*. Stockholm: Natur & Kultur, 2012

¹⁰ Lindström, Elly-Ann och Lindahl, Erica. *Åldersintegrerade klasser - bra eller dåligt för elevernas studieresultat?*. IFAU – Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, 2008.

¹¹ Elly-Ann Lindström och Erica Lindahl. *Åldersintegrerade klasser - bra eller dåligt för elevernas studieresultat?*. IFAU – Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, 2008.

5.2 RYDÖBRUKS FÖRSKOLA

Forskningen visar att deltagande i förskola har positiva effekter på barns lärande och utveckling både på kort och lång sikt. En förskola av hög kvalitet lägger grunden för framtida lärande och bidrar till högre resultat i skolan och senare i livet. Det finns en bred enighet inom forskningen att barn med svag socioekonomisk bakgrund särskilt gynnas av deltagande i förskolan. Förskolan har alltså en stark kompensatorisk roll. De positiva effekterna av förskolan förutsätter dock att alla barn har samma förutsättningar att gå i förskolan och att verksamheten är av hög och likvärdig kvalitet. En förskola av låg kvalitet kan snarare ha negativa effekter för barnen och stora kvalitetsskillnader mellan förskolor riskerar att cementera skillnader i förutsättningar mellan barn¹².

Vetenskapsrådets forskningsöversikt visar att det är interaktionen och samspelet mellan barn och förskolepersonal som är viktigast för barns lärande och utveckling¹³. De områden som forskning definierar som mest betydelsefulla för att säkerställa en likvärdig förskola handlar om personalens kompetens, personalens arbetssituation samt verksamhetens tillgänglighet¹⁴. Det finns en bred enighet inom forskningen att förskolepersonalens kompetens och utbildning har avgörande betydelse för barns utveckling och lärande¹⁵.

Vad det gäller personaltäthet och barngruppernas storlek så säger forskningen delvis olika, men den sammantagna bilden är att mindre barngrupper och en god personaltäthet har en positiv effekt på kvaliteten. Detta gäller framförallt yngre barn och barn från socioekonomiskt svaga hushåll¹⁶.

Den viktigaste faktorn för kvalitet i förskolan är dock förskolepersonalens utbildning och kompetens och därför är skillnaderna i personalens utbildningsnivå den viktigaste indikatorn för likvärdighet¹⁷.

Förskolans barn behöver vara tillsammans men även att få vara i åldersindelade barngrupper. Rydöbruks förskola har grupp för de mindre barnen 1–3 år och grupp för de äldre barnen 4–5 år. Det är viktigt att barnen får utvecklas och lära sig av varandra vilket underlättas om de är i samma ålder. Barnens olika åldrar har olika behov och kräver olika stimulans för utveckling och lärande. Det är viktigt att förskolan erbjuder miljöer för sina barngrupper utifrån ålder.

¹² SOU 2020:67 *Förskola för alla barn – för bättre språkutveckling i svenska*

¹³ Vetenskapsrådet (2015)

¹⁴ Vetenskapsrådet (2015)

¹⁵ SOU 2020:67 *Förskola för alla barn – för bättre språkutveckling i svenska*

¹⁶ SOU 2020:67 *Förskola för alla barn – för bättre språkutveckling i svenska*

¹⁷ SOU 2020:67 *Förskola för alla barn – för bättre språkutveckling i svenska*

Framtiden för skola och förskola i Rydöbruk

Som riktmärke så rekommenderar Skolverket 6–12 barn per barngrupp för barn i åldern 1–3 år. För barn i åldern 4–5 år är riktmärket 9–15 barn per barngrupp¹⁸.

En genomgång visar att det idag inte finns några barn i Rydöbruk som inte är placerade i förskola eller står i kö för att börja förskola. Samtliga barn i Rydöbruks förskolas upptagningsområde deltar alltså i förskolans verksamhet eller kommer inom kort bli placerade.

Det går inte att ge likvärdiga förutsättningar för barn och personal på Rödluvans förskola som till barn och personal på våra övriga kommunala förskolor i Hylte kommun där barnunderlaget är anpassat för verksamhetens storlek. Personalmässiga resurser, pedagogernas tid i verksamhet och lokaler som är anpassade och i gott skick är några exempel som inte är till fördel för Rödluvans förskola.

Pedagogernas tid med barnen minskar då man inte är så många som ska dela på samtliga arbetsuppgifter som tex matbeställningar, fram- och avdukning till samtliga måltider, planeringsarbete, dokumentation mm. Att driva en förskola där utbildning för barnen kommer i fokus, där barn ges det stöd och den stimulans de individuellt behöver blir svårt när förutsättningar för likvärdighet försämras.

5.3 SKOLOR OCH FÖRSKOLOR I HYLTE KOMMUN

I läroplanen för grundskolan framgår följande avseende likvärdighet:

En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. (...) Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen¹⁹.

Att sträva efter en kompensatorisk och därmed likvärdig förskola och skola blir en utmaning med barn- och skolpeng som finansieringsgrund. Förskolan och skolan står med vissa fasta kostnader samtidigt som intäkterna är rörliga och uppdraget är detsamma, oavsett förskolan eller skolans storlek²⁰.

¹⁸ [Rätt till förskola - Skolverket](#)

¹⁹ Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr11.

²⁰ SOU 2020:28 *En mer likvärdig skola – minskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning*.

Framtiden för skola och förskola i Rydöbruk

I princip så innebär detta att en skola som Rydöbruk med ett elevantal på 60–70 elever ska kunna erbjuda och ha tillgång till samma resurser som Kråkbergsskolan med ett elevantal på mellan 150–160 elever. Detta samtidigt som finansieringsgrunden (antalet elever) skiljer sig väsentligt åt.

I SOU 2020:28 så framhålls det att skolpengen inte alltid är en idealisk fördelningsmodell. Detta då skolpengen inte avspeglar verksamhetens fördelning mellan fasta och rörliga kostnader och därmed inte verksamhetens behov. Utredningen konstaterar att ur ett rent ekonomiskt perspektiv borde alla skolor ha ett hundratal elever för att verksamheten ska kunna bedrivas på ett effektivt sätt²¹.

Hylte kommuns barn- och ungdomsnämnd arbetar med olika utmaningar när det gäller att höja kvaliteten och likvärdigheten, därmed också resultaten i undervisningen samt att öka trivsel och trygghet i förskole- och skolmiljön. Vägen dit består av ett målinriktat arbete inom flera olika områden.

Förskolan och skolans systematiska kvalitetsarbete regleras i skollagen (2010:800). Enligt lagen ska huvudmannen, rektorer och medarbetare på förskolorna och skolorna arbeta systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det gemensamma målet ska vara inställt på ökad måluppfyllelse för barnen och eleverna. Av lagen framgår vidare att detta kvalitetsarbete ska dokumenteras.

Att ha flera småskolor och förskolor är dyrt och gör arbetet med likvärdighet till en utmaning. Att få rätt kompetens och behöriga pedagoger i alla ämnen är svårt på en mindre förskola och skola och gör organisationen mer komplex. Att eleverna har god tillgång till elevhälsans alla funktioner är svårt att tillgodose, likaså tillgång till ett skolbibliotek bemannat med en skolbibliotekarie.

²¹ SOU 2020:28 *En mer likvärdig skola – minskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning*.

6. KONSEKVENSER FÖR BYGDENS TILLVÄXT OCH UTVECKLING VID AVVECKLING RESPEKTIVE UTVECKLING

6.1 MIGRATIONS-MÖNSTER TILL OCH FRÅN BYGDEN

I populärvetenskap så framhålls ofta skolans betydelse för en Orts tillväxt och utveckling. En skola förutsätts öka en Orts attraktivitet och bidra till att fler bosätter sig på Orten. På samma sätt så finns det en förutfattad mening att nedläggning av en skola ska bidra till att personer, främst barnfamiljer, väljer att flytta från Orten.

Forskningsmässigt så är resultatet mixat. Tidigare studier har funnit antingen blandade resultat (Elshof et al., 2015; Lourenco Marques et al., 2021), ingen befolkningseffekt av nedläggningar av skolor (Johnson, 1978; Amcoff, 2012; Barakat, 2015; Kroismayr, 2019) eller en negativ befolkningseffekt av nedläggningar av skolor (Lykke Sorensen et al., 2021; Lehtonen, 2021).

Jan Amcoff kommer i sin studie från 2012 till slutsatsen att det saknas statistiskt stöd för att nedläggning av skolor på landsbygden ska bidra till att invånare, framförallt barnfamiljer, väljer att flytta från bygden. Han drar slutsatsen att antalet elever som bor på landsbygden minskar stadigt beroende på urbaniseringsprocessen och minskat barnafödande, inte på grund av skolnedläggningar. Amcoff konstaterar att landsorter där skolor läggs ner kommer inte dö ut på grund av att nedläggningen bidrar till en stor utflytt från Orten. Amcoff menar att en möjlig anledning till att man inte kan se någon effekt på migrationen till och från en plats efter en skolnedläggning är att närvaron av en skola bara är en av flera faktorer som personer överväger när man väljer att flytta till eller från en plats²².

Niels Egelund och Helen Laustsen kommer till liknande resultat i sin studie från 2006. Egelund och Laustsen konstatera att nedläggningen av skolor har inte den förödande konsekvensen för lokalsamhället som ofta lyfts fram i den offentliga debatten. Den huvudsakliga utmaningen för dessa lokalsamhällen är bristen på invånare, till följd av en negativ befolkningsutveckling, och därmed avsaknaden av humankapital²³.

Egelund och Laustsen drar slutsatsen att skolnedläggningar är en produkt av en negativ befolkningstillväxt, och att det saknas stöd för att skolnedläggningar i sig leder till att människor flyttar iväg. I sin studie såg de snarare att om det finns tillräckligt många invånare

²² Amcoff, Jan. *Do rural districts die when their schools close? Evidence from Sweden around 2000*. Educational Planning, Vol. 20, nr 3, s. 47–60. 2012

²³ Egelund, Niels och Laustsen Helen. *School closure: what are the consequences for the local society?*. Scandinavian Journal of Educational Research, 50:4, 429-439. 2006

på en plats och om humankapitalet är tillräckligt högt så kan en skolnedläggning leda till att skolan ersätts av en annan institution som lokalsamhället har större nytta av, eller att det startas en privat skola. Detta kan i sin tur ytterligare förstärka den sociala sammanhållningen i det lokala samhället²⁴.

Lykke Sorensen et al. fann däremot i sin studie från 2021 tydliga bevis på en negativ befolkningseffekt av skolnedläggningar i åtta landsbygdsorter i Danmark. I dessa åtta orter där skolor lades ned kunde man under en tioårsperiod efter skolnedläggningarna se att befolkningen minskade med 7,6 procent. Lykke Sorensen et al. fann dessutom att störst effekt kunde man se sex år efter skolorna stängts ner. Det var först då som befolkningsminskningen blev statistiskt signifikant. Hade man i studien använt sig av en kortare tidsram än sex år så hade man inte hittat någon betydande befolkningseffekt av nedläggningarna²⁵.

Baserat på forskningen är det alltså svårt att avgöra vad befolkningseffekterna skulle kunna bli om Rydöbruks förskola och skola avvecklas. Utredningen kan dock konstatera att det bara är cirka 5 km till närmaste alternativa förskola och skola från centrala Rydöbruk.

6.2 SKOLANS BETYDELSE FÖR BYGDEN

Även om forskningen säger blandat vad det gäller om och hur förekomsten av en skola bidrar till migration till eller från en ort, så finns det en enighet kring att skolan fyller en viktig funktion för lokalsamhället utöver att vara en plats för undervisning. Inte minst vad det gäller social sammanhållning, mötesplats och lokal identitet.

Outi Autti och Eeva Kaisa Hyry-Beihammar kommer i sin studie från 2014 om skolnedläggningar på den finska landsbygden till slutsatsen att skolor utöver att bygga kultur- och humankapital även bidrar till att bygga och upprätthålla socialt kapital i en bygd. På Landsbygden är skolor ofta navet för socialt liv och har en viktig roll när det gäller att bygga lokal identitet.²⁶

När skolor läggs ner så minskar möjligheten för invånare att mötas och interagera med varandra. För vissa personer kan skolan också vara den enda platsen där man träffar andra personer i bygden. Skolan fyller även en viktig funktion för social kontroll, genom att exempelvis fånga upp missförhållande. Skolnedläggningar kan bidra till att lokalsamhället

²⁴ Egelund, Niels och Lausten Helen. *School closure: what are the consequences for the local society?*. Scandinavian Journal of Educational Research, 50:4, 429-439. 2006

²⁵ Lykke Sorensen et al. *Do rural school closures lead to local population decline?*. Journal of rural studies, 87, 226-235. 2021

²⁶ Autti, Outi och Eeva Kaisa Hyry-Beihammer. *School closures in rural Finnish communities*. Journal of research in rural education, 29(1). 2014.

kopplas bort från sitt förflutna, då skolan ofta fyller en viktig funktion som bärare av lokal historia²⁷.

Men Autti och Hyry-Beihammer menar även som Egelund och Lausten att samhällen som från början har ett starkt human- och socialkapital också har större möjligheter att anpassa sig till förändringar. Sådana samhällen kan efter en skolnedläggning hitta nya sätt att interagera med varandra och arrangera olika gemensamma evenemang. Autti och Hyry-Beihammer kunde i sin studie se att i dessa samhällen så fortsatte sociala aktiviteter även efter skolnedläggningen. Detta var särskilt fallet om samhället fick möjlighet att använda den gamla skolbyggnaden²⁸.

Vid skolnedläggningar behöver man även beakta hur det kommer att påverka invånarnas vardagsliv. Magdalena Cedering beskriver i sin studie från 2012 att skolnedläggningar ledde till förändringar i barnfamiljernas vardagsliv genom exempelvis ökad bilkörning för att skjutsa barn till och från olika aktiviteter/platser. Vilket i sin tur innebar en ökad ekonomisk kostnad för familjen. Vardagslivet upplevdes även som krångligare i och med längre avstånd som krävde mer pusslande för att få ihop vardagen²⁹.

Studien visade även att föräldrarna, främst mammornas, tid för egna aktiviteter minskade och fick stå tillbaka. Cedering konstaterar i sin studie att skolnedläggningarna ledde till förändrade sociala mönster. För eleverna och barnen innebar detta att man fick en större uppfattning och känsla för vad som är ens närområde. Detta då ens sociala kontaktnät sträckte sig utanför lokalsamhället. Samtidigt så fick eleverna längre skoldagar och föräldrarna upplevde barnen som tröttare till följd av detta. Föräldrarna upplevde det dock som positivt att barnen fick fler kamrater och ett större socialt umgänge.³⁰

²⁷ Autti, Outi och Eeva Kaisa Hyry-Beihammer. *School closures in rural Finnish communities*. Journal of research in rural education, 29(1). 2014.

Kearns A., Robin; Lewis, Nicolas; McCreanor, Tim och Witten Karen. *'The status quo is not an option': Community impacts of school closure in South Taranaki, New Zealand*. Journal of Rural Studies 25. 131–140. 2009.

²⁸ Autti, Outi och Eeva Kaisa Hyry-Beihammer. *School closures in rural Finnish communities*. Journal of research in rural education, 29(1). 2014.

²⁹ Cedering, Magdalena. *Skolnedläggningar på landsbygden. Konsekvenser för vardagsliv och lokalsamhälle*. Kulturgeografiska institutionen, Forskarskolan i geografi. Uppsala. 2012.

³⁰ Cedering, Magdalena. *Skolnedläggningar på landsbygden. Konsekvenser för vardagsliv och lokalsamhälle*. Kulturgeografiska institutionen, Forskarskolan i geografi. Uppsala. 2012.

7. EKONOMISKA KONSEKVENSER VID AVVECKLING RESPEKTIVE UTVECKLING

7.1 LOKALER OCH RESURSER

Ska Rydöbruk förskola och skola behållas och utvecklas behövs åtgärd vad det gäller lokalerna och utomhusmiljön under de kommande åren.

Lokalerna är inte fullt ut anpassade för den verksamhet som bedrivs och fastigheten har undermåligt underhåll. Generellt så har de flesta installationer passerat sin tekniska livslängd. Skicket på utsidan av båda skolbyggnaderna är överlag dåligt och kräver underhåll i form av omfattande utbyten av delar av fasaden samt målningsbehandling, det gäller även takbeklädning, plåt och regnvattenhantering. Lokaler såsom toaletterna, lärarrum, elevhälsans rum och skolans entré bedöms vara bristfälliga.

Barn och unga tillbringar en stor del av sin uppväxt i förskolans och skolans inom- och utomhusmiljö, och miljöerna behöver därför vara anpassade och ändamålsenliga utifrån deras perspektiv. Vidare så bidrar en god inomhus- och utomhusmiljö till att förskolan och skolans mål nås³¹.

Kommunledningskontoret har gjort en om- och tillbyggnadskalkyl respektive en nyproduktionskalkyl för Rydöbruk förskola och skola. Kalkylerna bygger på nuvarande barn- och elevantal.

Om- och tillbyggnad av Rydöbruk förskola och skola skulle innebära att man väljer att behålla en del av dagens befintliga lokaler (byggnaden med lärosalar) som renoveras. Byggnaden för matsal och idrottshall rivs och byggs ny, samt en ny förskola om cirka 400 kvadratmeter byggs. Total kostnad för om- och tillbyggnad blir cirka 47,6 mnkr exklusive moms (se bilaga 1). Om- och tillbyggnad innebär en årlig räntekostnad med 1,8 mnkr beräknat med 3,75 procents ränta. Investeringen skrivs av med 1,7 mnkr årligen.

En nyproduktion av Rydöbruk förskola och skola där alltså samtliga befintliga lokaler rivs och ersätts av nya skulle kosta cirka 60,5 mnkr exklusive moms (se bilaga 2). Nyproduktion innebär en årlig räntekostnad med 2,3 mnkr beräknat med 3,75 procents ränta. Investeringen skrivs av med 2,1 mnkr årligen.

³¹ Boverket: [Utveckla förskolors och skolors fysiska miljö för att lyfta hela samhället - Boverket](#)

Kostnader relaterade till förskolan eller skolans lokaler så som avskrivningar, räntor eller kalkylräntor på investeringen och kostnader för drift och underhåll är omöjliga att anpassas eller kan bara anpassas i viss utsträckning³². Detta innebär att en minskning av barn- och elevantalet med exempelvis 15 procent kommer innebära en ökning av lokalkostnaderna per elev med drygt 15 procent. Förutsatt att det inte går att hitta någon alternativ användning av lokalerna vilket brukar vara svårt när det gäller skollokaler³³.

På samma sätt så finns det även vissa andra resurser som är fasta eller bara kan anpassas i begränsad utsträckning. Om barn- och elevunderlaget minskar med 15 procent så går det exempelvis inte att säga upp en lärartjänst med 15 procent³⁴.

Kommunledningskontoret har tagit fram en prognos³⁵ för lokalkostnaderna³⁶ för Rydöbruk förskola och skola för år 2023 (se bilaga 3). Baserat på prognosen så kommer lokalhyran för Rydöbruk förskola och skola uppgå till cirka 1,6 mnkr (varav cirka 430 tkr för förskola³⁷) för år 2023. Därtill tillkommer driftkostnader för lokalvård om cirka 370 tkr (varav cirka 110 tkr för förskola) och vaktmästeri om cirka 44 tkr.

7.2 BARN- OCH ELEVPENG

Rent ekonomiskt är det svårt att bedriva många mindre förskolor och skolenheter där likvärdigheten inte fullt ut kan säkerställas. Vissa mindre enheter måste ta av det socioekonomiska tillägget och ibland även av det riktade statsbidraget för att täcka kostnaderna i grundorganisationen.

Barn- och elevpengen innebär att en förskola och skola får sig tilldelad ekonomiska resurser för undervisning, läromedel, elevhälsa och skolmåltider utifrån hur många barn eller elever man har.

För att eleverna i en klass ska kunna finansiera den garanterade undervisningstiden per klass samt elevhälsa behövs det mellan 20–23 elever, beroende på vilket stadium vi talar om. I Hyltebruks tätort finns idag två F-6-enheter, som tillsammans undervisar lika många elever,

³² SOU 2020:28 *En mer likvärdig skola – minskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning*.

³³ SOU 2020:28 *En mer likvärdig skola – minskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning*.

³⁴ SOU 2020:28 *En mer likvärdig skola – minskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning*.

³⁵ Prognosen bygger på senaste fakturan för mars månad 2023 för lokalhyra samt budget för lokalvård och vaktmästeri under 2023.

³⁶ Lokalkostnader omfattar lokalhyra, lokalvård och vaktmästeri för Rydöbruk förskola och skola.

³⁷ Lokalhyran för förskola består dels av kostnaderna för modulerna om cirka 237 tkr och dels av en schablon för Smålandsgatan 10B om cirka 197 tkr.

Framtiden för skola och förskola i Rydöbruk

som det finns på fem F-6-enheter utanför tätorten. Det innebär att skolorna i centralorten, läs Elias Fries och Kråkbergskolan, lättare kan få verksamheten att gå runt inom tilldelad budget.

I Hylte kommun finns t.ex. idag förskoleklasser med endast sex elever. För att med elevpeng betala klassens lärare behövs ca. 17–18 elever om läraren går på förskolläraryttal. På en-parallella skolor med små klasser räcker alltså inte klassens sammanlagda elevpeng till för att betala klasslärarens (grundorganisationens) lön. Där måste man ta av det socioekonomiska tillägget och ibland även av det riktade statsbidraget för att täcka kostnaderna i grundorganisationen.

I ett system med barn- och elevpeng som finansiell bas är det därför av avgörande betydelse hur många barn och elever som finns per skola/per klass om enheten både ska kunna finansiera grundorganisationen, och ha resurser till att anställa elevhälsopersonal som ger rektor möjlighet att leva upp till kravet på en för alla barn och elever likvärdig utbildning. Om barnen och eleverna är för få, men har behov av särskilt stöd och rektor anställer efter de upplevda behoven leder det ofelbart till att budgeten överskrider. Vid minskning av statsbidrag mot förskolan och skolan uppstår en ännu svårare situation för rektor att hålla budget i balans.

8. YTTERLIGGARE ASPEKTER VID AVVECKLING RESPEKTIVE UTVECKLING

8.1 SKOLSKJUTS

Av dagens 68 elever på Rydöbruk så får 22 skolskjuts. Vid en nedläggning av Rydöbruk och om samtliga elever skulle börja i Torup så skulle (utifrån dagens elevantal) 65 vara berättigade skolskjuts.

För de elever som kommer från västra delen av skolans upptagningsområde så skulle en överflyttning till Torup innebära kortare resväg. För de elever som kommer från östra delen av skolans upptagningsområde så skulle en överflyttning innebära längre resväg.

För de elever som redan idag får skolskjuts så bedöms inte en eventuell överflyttning till Torup påverka längden på skoldagen i någon större omfattning. För de elever som bor i centrala Rydöbruk så bedöms skoldagen bli längre vid en överflyttning till Torup. För de elever som kommer från Torup blir å andra sidan skoldagen något kortare.

Eleverna behöver redan idag åka till Torup för att få undervisning i ämnet slöjd. Något som alltså skulle förbättras vid en överflyttning då eleverna redan skulle vara på plats i början av dagen. Elever från både Rydöbruk och Torup behöver idag åka till Hyltebruk för att få undervisning i simning, hemkunskap och moderna språk.

8.1 ANVÄNDANDE AV IDROTTSHALL

Rydöbruk skolas idrottshall är idag möjlig att boka av både privatpersoner och föreningsliv. Under säsongen som sträcker sig från höst till vår så är idrottshallen i snitt bokad fyra vardagskvällar i veckan (se bilaga 4). Sett till kommunen i helhet så görs bedömningen att beläggningen är medelhög, och att den fyller en viktig funktion för det lokala föreningslivet.

Det är framförallt två föreningar som använder hallen, Rydöbruks IF och Rydögymnasterna. Men även andra föreningar så som Torup/Rydö FF och privatpersoner har enskilda bokningar av hallen. För säsongen 2022/2023 är hallen bokad totalt 364,5 timmar. Taxan för att boka hallen är 55kr/h för privatpersoner/övriga icke kommunala föreningar och 45kr/h för föreningar.

Skulle hallen inte längre gå att boka så skulle detta skapa högre bokningstryck i kommunens övriga hallar (främst Torup och Hyltebruk) där det redan idag i vissa hallar är svårt att få tider.

9. BARNKONSEKVENSANALYS

Att ha ändamålsenliga lokaler där undervisning bedrivs är av vikt för elevers och barns välmående och möjlighet att ta till sig av undervisning. Rydöbruks förskola och skolas lokaler är idag inte anpassade för den verksamhet som bedrivs där och kan antas påverka barn och elevers lärande negativt.

Som tidigare avsnitt beskrivit så har störst effekt på elevers lärande implementeringen av formativa arbetssätt. Skol- och klasstorlek har ingen särskild effekt förutom för de eleverna med särskilda behov. På samma sätt så har tidigare avsnitt visat att åldersintegrerad undervisning kan ha en negativ effekt på elevers resultat.

Forskning visar att pedagogisk kvalitén i förskolan och skolan är styrd av personalens gemensamma kompetens. Genom att ha större enheter stärks möjligheten till kollegialt lärande. På så sätt skapas bättre förutsättningar att utveckla undervisningen på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Skolverket framhåller att när det förekommer kollegialt lärande, analys, utvärdering av undervisningen och erfarenhetsutbyte, leder det till bättre resultat hos eleverna och barnen.

En nedläggning av Rydöbruk kommer innebära längre avstånd till och från förskola/skola för flertalet elever och barn. För en majoritet av eleverna kommer det vara aktuellt med skolskjuts. Det kommer även innebära längre skoldagar för en del, vilket kan vara särskilt påfrestande för de yngsta eleverna. Samtidigt så kan barnen och eleverna få fler jämnåriga kamrater och ett större socialt kontaktnät än idag.

I den fortsatta processen så är det av vikt att involvera barn, elever, personal och vårdnadshavare för att säkerställa att de får möjlighet att förberedas inför kommande förändringar. Barn- och ungdomskontoret behöver tillsammans med rektor och personal planera för detta. Detta är särskilt viktigt om Rydöbruk läggs ner då vårdnadshavare behöver involveras för att säkerställa en trygg överflyttning av eleverna och barnen.

10. FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER

Barn- och ungdomsförvaltningen jobbar med att öka trivsel och trygghet i förskole- och skolmiljön samt att höja kvaliteten och därmed resultaten i undervisningen. Vägen dit består av ett målinriktat arbete inom flera olika områden. Ett strukturerat och organiserat systematiskt kvalitetsarbete som grund för att höja barn och elevers kunskapsresultat och känslan av nöjdhet.

Rydöbruk har ett vikande barn- och elevunderlag vilket bedöms fortsätta även under kommande år. De utmaningar som finns idag vad det gäller att kunna bedriva kvalitativ och likvärdig undervisning kommer alltså kvarstå även med nya lokaler.

För att kunna utveckla Rydöbruks förskola och skola skulle det krävas ett ökat inflyttande av barnfamiljer alternativt nytt upptagningsområde för förskola och skola eller att barn och elever överförs från andra närliggande förskolor och skolor. Att överföra barn och elever eller ändra upptagningsområdet skulle på sikt kunna leda till vikande barn- och elevunderlag på andra orter i kommunen och därmed skapa utmaningar att kunna bedriva kvalitativ och likvärdig undervisning på dessa platser. Dessutom så är detta inte ett riktigt alternativ i och med det fria skolvalet.

Som påpekats tidigare så behöver resultaten ställas i relation till kostnader. Att bedriva flera små enheter är kostsamt i förhållande till de vinster som finns med större enheter där resurser kan samordnas och det kollegiala lärandet kan förbättras, och därmed möjliggöra en kvalitativ och likvärdig undervisning.

Dilemmat för rektorerna består i att möta upp elevens rätt till stöd enligt skollagen utan att överskrida den av kommunen tilldelade budgeten. Om nuvarande resursfördelningsmodell ska vara kvar, bör ingen enhet tillåtas ha så få elever att den inte med den totala elevpengen kan finansiera de resurser eleverna behöver och har rätt till. Vill man däremot ha skolenheter på små orter av andra skäl än att eleverna där ska kunna erbjudas en fullvärdig och likvärdig utbildning måste pengar skjutas till utan att det riskerar att sätta de större enheternas möjlighet till likvärdig utbildning i fara.

De demografiska utmaningarna som kommunen står inför de kommande åren kommer innebära ett ökat tryck på kommunens välfärdstjänster och ett behov av att effektivisera verksamheterna för att möta dessa utmaningar.

Framtiden för skola och förskola i Rydöbruk

Barn- och ungdomskontoret tillsammans med kommunledningskontoret gör därför bedömningen att det på grund av det vikande barn- och elevunderlaget i Rydöbruk och de utmaningar detta skapar att bedriva en pedagogisk och ekonomiskt hållbar organisation, där barn och elever får en likvärdig utbildning, att förskola och skola i Rydöbruk bör avvecklas.

Barn- och ungdomskontoret tillsammans med kommunledningskontoret föreslår därför Barn- och ungdomsnämnden att;

- Avveckla Rydöbruk förskola och skola.
- Att kommunledningskontoret får i uppdrag att utreda framtida användningsområde för nuvarande Rydöbruk förskola och skola.

11. BILAGOR

UTREDNING

HYLTE KOMMUN

11.1 KOSTNADSBERÄKNING RYDÖBRUK OM- OCH TILLBYGGNAD

Kostnadsberäkning

Sida 33 av 45

Framtiden för skola och förskola i Rydöbruk

Osdal Projektpartner AB
0735-417405

Kostnadsberäkning

<div>OSDAL</div> <div>PROJEKTPARTNER AB</div>	Objekt		Ort			Räknat	Datum	Rev		Sida	
	Rydöbruk Nyproduktion		Hylte			SW / NN	2023-03-24			1 (35)	
	Kapitel		Mängd	Enhet	Material		Tid		Underentreprenader		Anm. (P-kod)
SAMMANSTÄLLNING					Enh.-pris	Summa SEK	Tim/Enh.	Timmar	Enh.-pris	Summa SEK	

			Trpt														
1	KAPITEL	SIDA															1
2	3	GRUNDKONSTRUKTIONER	3 - 4				329 509		152,95		-						2
3	4	PLATTA PÅ MARK	5 - 6				1 683 411		1 099,30		372 600						3
4	5	STOMMAR	7				280 509		24,32		153 414						4
5	7	YTTERVÄGGAR	8 - 10				1 133 575		2 091,77		-						5
6	8	INNERVÄGGAR	11 - 14				509 184		1 035,19		-						6
7	9	BJÄLKLAG	15				331 920		1 110,70		400 200						7
8	11	YTTERTAK	16 - 18				1 180 742		1 380,54		448 330						8
9	12	UNDERTAK	19				-		-		353 750						9
10	15	BELÄGGNINGAR, BEKLÄDNADER	20 - 21				141 215		163,70		1 466 255						10
11	16	FÖNSTER, DÖRRAR, PARTIER, PORTAR	22 - 26				1 070 791		462,54		630 516						11
12	17	SAKVAROR, INREDNINGAR	27 - 32				510 551		244,89		242 600						12
13	20	UNDERENTREPRENADER	33				-		-		24 115 000						13
14	21	OMKOSTNADER	34 - 35				3 898 858		695,40		808 520						14
15							=====		=====		=====						15
16							11 070 265	SEK	8 461,30	tim	28 991 185	SEK					16
17																	17
18																	18
19																	19
20																	20
21																	21
22																	22
23																	23
24																	24
25																	25
26																	26
27																	27
28																	28
29																	29
30																	30
31																	31
32																	32
Utskrivet: 2023-03-24 15:38			Trpt														

~~~~~

11.3 LOKALKOSTNADER RYDÖBRUK FÖRSKOLA OCH SKOLA

Fakturor januari för Rydöbruks skola och förskola

Beräknat helår som januari hyra *12
månader

MODUL Hyran konteras
förskola

SKOLA Hyran för obj 619, skola fördelas med schablon till förskola, fklass,
fritids och skola

TOTALT RYDÖ							Utfall 2023
619-618-001	Smålandsgatan 10B Modul/ Expandia	6000	40 700	757	649	01	237 264
619--619-001	Smålandsgatan 10B SKOLA	6000			619	01	1 406 412
FÖRSKOLA OCH SKOLA							1 643 676

varav FÖRSKOLA							Utfall 2023
619-618-001	Smålandsgatan 10B Modul/ Expandia	6000	40 700	757	649	01	237 264
619--619-001	Smålandsgatan 10B SKOLA	6000	40700		619	01	196 899
SA FÖRSKOLA:							434 162

Framtiden för skola och förskola i Rydöbruk

ÖVRIGA DRIFTSKOSTNADER

Lokalvård	Budget 2023
649 Rödluvans förskola	110 864
619 Rydöbruks skola	260 464

Verksamhetsvaktmästeri	Budget 2023
649, 619 Rödluvan och Rydöbruks skola	44 739

Framtiden för skola och förskola i Rydöbruk

Skriv ut

Faktura	020123030003855	Vernr	1004354
Leverantör	HYLTEBOSTÄDER	Levnr	2328060 BG
Kontonummer	232-8060	Bankgiro	Bankgiro betalning
Ankomstdatum	230302	Valuta	SEK
Fakturadatum	230301	Moms 1	4 943,04
Betalningsdatum	230331	Moms 2	
Period from		Period tom	
Beställningsnr		Följesedelsnr	
Återsökningsnr			

Kontroll
Skattekontroll 100609 Godkänd

Hylte Kommun
Tel 034518100

Fakturaadress
Hylte Kommun
c/o Ansvar 6000

31480 Hyltebruk

Fakturanr: 020123030003855
Fakturadatum: 230301
Leveransdatum:

Faktureringsperiod: 230302 - 230401
Betalningsvillkor
HYRESAVI ****

Vår referens	Er referens	Fakturareferens	Förfallodatum
619-B3-BV-618-001-01	6000 619-B3-BV-618-001-01 6000		230331

Produkt	Kvantitet	Enh	Skatt	Period	Pris	Sum inkluderar	Belopp
L002 Lokallhyra	1.00		25%		19772.17		19772.17

619-B3-BV-618-001-01 Smålandsgatan 10B Modul Momssats 25%, fakturerat belopp: 19772,17

Huvud
Visa kontering
Referenser
Anteckn
Skatterader
Fakturarader
Övr info
Händelser
Flöde

Visa kontering
Ankomstbokföring

Fakturabelopp	Momsbelopp	Kvar att kontera	Text
24 715,00	4 943,04	0,00	

Ansv	Kont	Vht	Akt	Pro	Obj	Mp	Belopp	Bokfdat	Mottagningsattest	Granskningsattest	Beslutsattest
1111	2513					01	-24715,00	230302			
1110	1671					01	4943,04	230302			
6000	6011	40700		757	649	01	19771,96	230302		MLN 230307	ULNI001 230307

11.4 BOKNING IDROTTSHALL RYDÖBRUK

Bokning per Vecka

Bokningar: 20220801-20230630 00.00-24.00

Vecka	Bokade timmar	Öppet timmar	% bokat	
2231	0	98	0	
2232	0	98	0	
2233	1,5	98	1,53	
2234	4,5	98	4,59	
2235	4,5	98	4,59	
2236	8,5	98	8,67	
2237	8,5	98	8,67	
2238	8,5	98	8,67	
2239	8,5	98	8,67	
2240	12	98	12,24	
2241	12	98	12,24	
2242	12	98	12,24	
2243	12	98	12,24	
2244	9	98	9,18	
2245	12	98	12,24	
2246	12	98	12,24	
2247	12	98	12,24	
2248	12	98	12,24	
2249	9	98	9,18	
2250	12	98	12,24	
2251	6,5	98	6,63	
2252	0	98	0	
2301	7,5	98	7,65	
2302	12	98	12,24	

Framtiden för skola och förskola i Rydöbruk

2303	12	98	12,24
2304	12	98	12,24
2305	13	98	13,27
2306	10	98	10,2
2307	13	98	13,27
2308	13	98	13,27
2309	13	98	13,27
2310	10	98	10,2
2311	13	98	13,27
2312	13	98	13,27
2313	13	98	13,27
2314	3	98	3,06
2315	3	98	3,06
2316	3	98	3,06
2317	3	98	3,06
2318	3	98	3,06
2319	3	98	3,06
2320	3	98	3,06
2321	3	98	3,06
2322	3	98	3,06
2323	3	98	3,06
2324	3	98	3,06
2325	0	98	0
2326	0	70	0
Summa	364,5	4676	7,8

Framtiden för skola och förskola i Rydöbruk

11.5 BUDGET, UTFALL, KAPACITET, KOSTNAD OCH PROGNOSES

Område	Barn- och elevantal				Budget	Prognos Mars	
	kapacitet antal elever	Budgeterat antal elever/barn 2023	Aktuellt barn- och elevprognos HT2023	Utrymme	Budgeterade kostnader/elev exkl lokalkostn 2023	Prognos avvikelse vid årets slut	Prognos avvikelse per elev
Rydö skola	80	64	64	16	82 097	-805 532	-12 586
Rydö förskola	37	20	21	16	139 701	-719 600	-35 980
Fklass- åk6 övriga enheter i kommunen	1 060	864	841	219	77 642	-1 072 341	-1 241
Förskola övriga enheter i kommunen	588	477	477	111	110 199	-1 800 400	-3 774

Framtiden för skola och förskola i Rydöbruk

Kommentarer

Budgeterade kostnader per elev 2023 är exklusive lokalhyra, städ och vaktm, ingår personalkostn, kost, förbrukningsmaterial mm

Fritids är ej med i sammanställning, varken elevantal eller budgeterade kostnader

I budgeterad kostnad per elev finns besparingsposter pga minskat elevunderlag och svårigheter att uppnå Budget i balans. 2,7 mnkr förskola, 2,3 mnkr grundskola.

Av dessa "besparingsposter" beräknas i mars prognosen ca 700 tkr förbättras under året resterande beräknas som negativ avvikelse vid årets slut

I Prognosen för mars är prognostiserat för inflation men är ej medräknat här här.

Aktuellt elevprognos från 2023-04-04

BO statistik från 2023-04-21 med aktuell kösituation

Elevantal i Rydö är exkl Spenshult elever både i budget och aktuell elevprognos

Barn och elevpeng, genomsnitt per elev belopp i kr

Förskola: 85 192

Grundskola: Fklass-åk6: 52 489

Fritids: 23 316

utöver grundtilldelning i barn- och elevpeng erhåller rektorsområden även del av nedan budgeterade medel för 2023:

Socioekonomisk tilldelning: F-klass till åk6 totalt: 5 419 tkr, och Förskola: 4 414 tkr

Tilläggsbelopp utifrån elever med särskilda behov Grundskola 3 500 tkr, Förskola 500 tkr

Tillägg till fritids för särskole-elev: 1 200 tkr